

El delicte d'opinar

I vam guanyar: els anarquistes van ser exculpats. I vam perdre: cap dels veritables culpables no ha estat condemnat mai.

Considerat uns dels millor escriptors italians de de tots els temps, Erri De Luca s'enfrontava a una pena d'un a cinc anys de presó. El suposat delicte: haver expressat en una entrevista que les obres del Tren d'Alta Velocitat a la Vall de Susa s'havien de sabotejar. Una construcció que, des dels anys noranta, manté els habitants d'aquesta vall alpina en peu de guerra, a causa de l'enorme impacte mediambiental però també dels riscos per a la salut que comporta la perforació d'unes muntanyes repletes d'amiant i urani.

Us oferim un tast de «[La paraula contrària](#)» (Sembra Llibres), en què Erri de Luca respon al seu processament -del qual ha resultat absolt- amb una defensa de la llibertat d'expressió. N'ha fet el pròleg el diputat David Fernández.

Foto: Jónatas Cunha

De jove em vaig fer anarquista després de llegir *Homenatge a Catalunya* de George Orwell. Vaig escollir el meu bàndol en aquella edat que conté totes les possibilitats. No he canviat els sentiments d'aquella adhesió.

La literatura actua sobre les fibres nervioses de qui topa amb l'afortunat encontre entre un llibre i la pròpia vida. Són cites que no es poden reservar ni recomanar. A cada lector correspon la sorpresa inesperada entre els seus dies i les pàgines d'un llibre.

Orwell no em va somoure ni un pèl amb la novel·la *1984*, on inventa el personatge del Gran Germà, esmentat de manera inoportuna per un programa televisiu. En canvi, va canviar el rumb de la meua vida amb els anarquistes de la Guerra Civil espanyola, en la qual va combatre com a voluntari.

Podria ser que en la meua emotiva educació napolitana hi haguera la predisposició a una resistència contra les autoritats. Podria ser que aquella ciutat tinguera alguna cosa a veure a l'hora d'inculcar-me més fraternitat amb els anarquistes de l'estat espanyol que amb els bolxevics russos.

Homenatge a Catalunya va ser la primera piqueta plantada de la meua tenda, que sempre ha acampat fora de qualsevol partit i parlament.

La mort del ferroviari anarquista Giuseppe Pinelli, que el 15 de desembre de 1969 es va precipitar des de la finestra oberta de la quarta planta de la prefectura de la Policia de Milà, va reblar aquella piqueta. Durant els anys següents, la meua generació va lluitar per la innocència dels anarquistes acusats de l'atemptat a la Banca dell'Agricoltura a Milà el 12 de desembre de 1969.

I vam guanyar: els anarquistes van ser exculpats. I vam perdre: cap dels veritables culpables no ha estat condemnat mai.

A partir de mi mateix en aquella edat, intente imaginar què mou un jove d'avui en dia a exposar-se a una lluita tan difamada i reprimida com la de la vall de Susa. Una persona jove d'altres llocs d'Itàlia que posa en perill el nom, la cara i els antecedents penals per fer costat als de No-tav de la vall de Susa.

Potser a aquesta persona no li cal cap Orwell que li explique la gran lluita del poble. En té prou de saber que hi ha una voluntat de resistència civil, popular, per a unir-s'hi.

Ara bé, si tinguera l'oportunitat de llegir un Orwell d'ara que l'encenguera, aquell autor voldria ser jo.

Això mateix, voldria ser jo l'escriptor amb qui topes per atzar, que ha ficat les seues pàgines dins els naixents sentiments de justícia que formen el caràcter d'un jove ciutadà.

D'aquesta manera introduïsc tan bé com puc l'acusació contra mi: instigació.

Instigar un sentiment de justícia, que ja existeix, però que encara no ha trobat els mots per a ser dit i per a ser reconegut.

I que t'obliga a alçar-te de sobte i deixar el llibre perquè et puja la sang al cap, et couen els ulls i ja no pots continuar llegint.

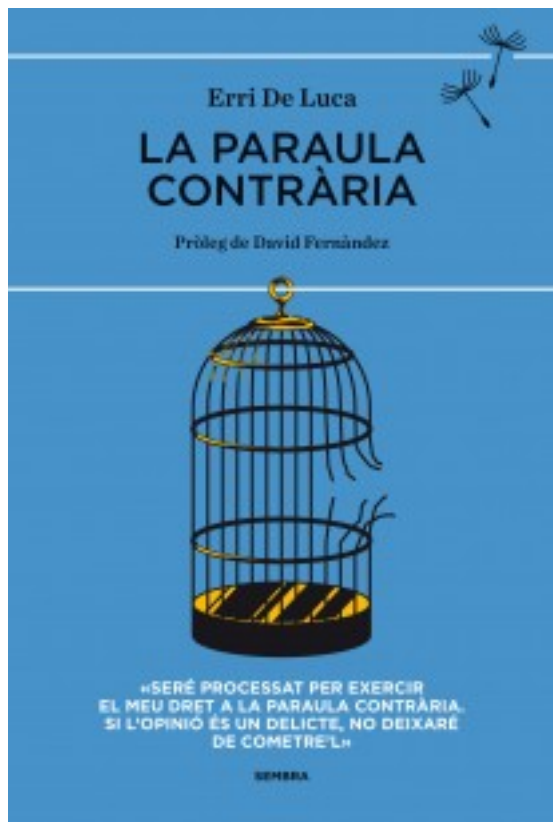
Anar a la finestra, obrir-la, mirar cap a fora i no veure-hi res, perquè tot passa a dins.

Respirar profundament per sentir amb l'oxigen la circulació d'una voluntat desconeguda.

Començar a ser l'aprenent d'una justícia nova, que es crea des de baix i topa contra tota l'altra justícia asseguda al banc del tribunal.

Instigar, com em va passar a mi amb *Homenatge a Catalunya* d'Orwell.

Davant d'aquesta instigació a què aspire, aquella altra per la qual se m'incrimina no significa res.

[La paraula contrària](#)

© Erri de Luca

© d'aquesta edició: Sembra Llibres

© del pròleg: David Fernández